



## **Uitvoering Plan van Aanpak**

**Voor de sanering en overdracht van riolering en wegen van  
Zeehaven IJmuiden N.V. aan de gemeente Velsen**



**Voortgangsrapportage nr. 1**

IJmuiden, 20 januari 2011

## **1. Inleiding.**

In vervolg op de op 24 juni 2008 door de gemeente Velsen en Zeehaven IJmuiden N.V. ondertekende "Uitgangspuntennotitie", heeft Zeehaven IJmuiden N.V. in januari 2009 het "Plan van Aanpak voor de sanering en overdracht van riolering en wegen van Zeehaven IJmuiden N.V." aan de gemeente aangeboden.

Per brief van 3 maart 2009 heeft de gemeente Zeehaven IJmuiden N.V. geadviseerd het Plan van Aanpak ter beoordeling voor te leggen aan Rijkswaterstaat en verzocht om het in 2007 opgestelde Basisrioleringsplan te laten actualiseren. De gemeente heeft tegen deze achtergrond aangegeven het Plan van Aanpak in eerste instantie voor kennisgeving aan te nemen.

Vanaf maart 2009 tot heden heeft er een veelvoud aan activiteiten met betrekking tot de (voorbereiding van de) sanering van de wegen en riolering van Zeehaven IJmuiden N.V. plaats gevonden.

Deze voortgangsrapportage beschrijft het verlopen traject tussen maart 2009 en heden, de huidige stand van zaken en de verdere planning met betrekking tot de sanering van wegen en riolering van Zeehaven IJmuiden N.V.

### **1.1 Afstemming Rijkswaterstaat.**

Zeehaven IJmuiden N.V. heeft het Plan van Aanpak in juni 2009 besproken met Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat heeft in het vervolg op deze bespreking per brief van 15 juli 2009 schriftelijk aangegeven te kunnen instemmen met de in het Plan van Aanpak voorgestelde saneringswerkzaamheden voor de riolering.

Zeehaven IJmuiden N.V. heeft het college van burgemeester en wethouders op 15 oktober 2009 per brief schriftelijk geïnformeerd over de instemming van Rijkswaterstaat.

### **1.2 Actualisatie Basisrioleringsplan.**

In overleg met de gemeente is er in 2009 voor gekozen om de door de gemeente geadviseerde "second opinion" van het in 2007 opgeleverde Basisrioleringsplan, om te zetten in een algehele actualisatie (zowel technisch als financieel) van dit Basisrioleringsplan. Verderop in deze voortgangsrapportage zal uitgebreid worden ingegaan op deze actualisatie.

### **1.3 Financiën.**

Vanaf maart 2009 heeft Zeehaven IJmuiden N.V. zich geconcentreerd op het verkrijgen van de benodigde financiële middelen voor de uitvoering van het plan van aanpak en voor de noodzakelijke herstructureringsoperatie van het Middenhavengebied.

Dit heeft geleid tot het verkrijgen van een bijdrage van € 1,5 miljoen van de gemeente Velsen, € 5 miljoen van het Ministerie van Economische Zaken en € 3,5 miljoen van de provincie Noord-Holland voor de herstructurering van het Middenhavengebied. Onderdeel van deze herstructurering van het Middenhavengebied betreft de volledige vernieuwing van de wegen en riolering in dit gebied. Verderop in deze voortgangsrapportage zal uitgebreid worden ingegaan op de vorderingen in het Middenhavengebied.

### **1.4 Status Plan van Aanpak**

Na de aanbidding van het geactualiseerde Basisrioleringsplan in mei 2010, heeft het college door middel van haar brief van 17 augustus 2010 ingestemd met het plan van aanpak.

## **2. Actualisatie Basisrioleringsplan.**

In het derde kwartaal van 2009 heeft Zeehaven IJmuiden N.V. opdracht gegeven aan ingenieursbureau Arcadis om het in 2007 opgestelde Basisrioleringsplan te actualiseren. Hier is in 2009 voor gekozen, omdat met nieuwe inzichten en eventuele nieuwe technieken de basisinspanning sneller en wellicht goedkoper zou kunnen worden bereikt.

In gezamenlijk overleg met vertegenwoordigers van de provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat Noord-Holland, hoogheemraadschap Rijnland, de gemeente Velsen en (in een later stadium) de Milieudienst IJmond, is het geactualiseerde Basisrioleringsplan in april 2010 gereed gekomen en in mei 2010 aan het college van burgemeester en wethouders aangeboden.

Enkele belangrijke aandachtspunten zijn:

- het afkoppelen van dak- en wegooppervlakken en hoe dit technisch en juridisch te regelen;
- de capaciteit van de rioolwaterzuivering in Velsen-Zuid van hoogheemraadschap Rijnland.

Op deze onderwerpen wordt hieronder nader ingegaan.

### **2.1 Afkoppelen dak- en verhardingsoppervlakken.**

Één van de maatregelen om aan de emissienorm van de waterkwaliteitsbeheerder (Rijkswaterstaat) te voldoen is het afkoppelen van de riolering van verhard oppervlak, zoals daken en wegen.

Tijdens de actualisatie van het Basisrioleringsplan is een inventarisatie gemaakt welke oppervlakten technisch en juridisch kunnen worden afgekoppeld.

Bij de technische beoordeling is gekeken naar welke hemelwaterafvoeren aan de straatzijde zijn gelegen en daardoor relatief eenvoudig zijn aan te sluiten op een nieuw te leggen hemelwaterriool dan wel eenvoudig zijn te infiltreren in de bodem. Deze oppervlakten zullen tijdens rioolvervangingen in de diverse deelgebieden worden afgekoppeld.

Bij de juridische beoordeling is gekeken welke bedrijven onder het zogenaamde Activiteitenbesluit<sup>1</sup> kunnen worden verplicht om hun afvalwater en hemelwater gescheiden aan te leveren, wanneer in openbaar gebied een apart riool voor afvalwater en voor hemelwater is aangelegd.

Om bedrijven in het kader van het Activiteitenbesluit te kunnen verplichten hun afval- en hemelwater te scheiden, moet de gemeente Velsen hier eerst beleid voor opstellen en vastleggen. In de herziening van het Basisrioleringsplan en het Gemeentelijk Rioleringsplan van de gemeente wordt dit onderwerp verder uitgewerkt. Eind 2011 moet dat gereed zijn. Daarnaast moet bedrijven een redelijke termijn worden geboden om deze maatregelen te treffen.

<sup>1</sup>Het Activiteitenbesluit bevat algemene milieuregels voor bedrijven om vervuiling van bijvoorbeeld water en bodem door bedrijven te voorkomen. Bedrijven die vallen onder het Activiteitenbesluit hebben vaak geen vergunning voor het oprichten of veranderen van een milieu-inrichting nodig.

## **2.2 Rioolwaterzuivering Velsen-Zuid.**

In diverse overleggen over de actualisatie van het Basisrioleringsplan is door het hoogheemraadschap Rijnland aangegeven dat de capaciteit van de rioolwaterzuivering in Velsen-Zuid aan haar limiet zit en dat geen extra afvalwaterhoeveelheden kunnen worden verwerkt.

Het afvalwater van Zeehaven IJmuiden N.V. wordt via het rioolstelsel van de gemeente Velsen naar de zuivering getransporteerd.

Indien Zeehaven IJmuiden N.V. de hoeveelheid afvalwater zou afvoeren die volgens de afvoernorm is toegestaan, worden er grotere hoeveelheden afvalwater richting de zuivering getransporteerd dan tot op heden het geval is. Deze grotere hoeveelheden kunnen op dit moment niet door het hoogheemraadschap Rijnland op de zuivering in Velsen-Zuid worden verwerkt.

Rijnland heeft dit knelpunt onderkend en aangegeven hier “probleemeigenaar” van te zijn. Rijnland heeft evenwel tevens aangegeven dat de capaciteit van de zuivering de komende jaren niet zal worden aangepast.

## **2.3 Consequenties vertraagd afkoppelen en tekort capaciteit zuivering.**

In de actualisatie van het Basisrioleringsplan is het maximaal af te koppelen verhard oppervlak meegenomen. Tevens is er van uit gegaan dat Zeehaven IJmuiden N.V. volgens de afvoernorm zal gaan afvoeren.

Omdat het enkele jaren kan duren tot dat er volledig is afgekoppeld en de capaciteit van de zuivering is uitgebreid, zal weliswaar het rioolstelsel van Zeehaven IJmuiden N.V. aan de gestelde eisen voldoen, maar zal er toch een grotere emissie op oppervlaktewater plaats vinden dan formeel is toegestaan.

Komende maanden zullen hier nadere afspraken over worden gemaakt met Rijkswaterstaat, de gemeente Velsen en het hoogheemraadschap Rijnland. Tevens zal moeten worden bezien in hoeverre Rijkswaterstaat en de gemeente, Rijnland zo ver kunnen krijgen dat de huidige problematiek met betrekking tot de capaciteit van de zuivering door Rijnland zo spoedig mogelijk wordt opgelost. Indien nodig wordt ook aan de provincie gevraagd deel te nemen aan het overleg.

### **3. Stand van zaken deelgebieden.**

In het plan van aanpak van 23 januari 2009 is de volgende volgorde van aanpak en fasering in deelgebieden voorzien:

1. Strandweg en Zandvoortstraat;
2. Halkade en omgeving;
3. Zijstraten van de Strandweg;
4. Middenhavengebied.

Zoals vermeld in paragraaf 1.3, is Zeehaven IJmuiden N.V. sinds 2009 druk bezig geweest met het verkrijgen van de benodigde financiële middelen voor het plan van aanpak. Dat heeft geresulteerd in het verkrijgen van subsidies voor de herstructurering van het Middenhavengebied.

Met het verkrijgen van deze subsidies is het deelgebied Middenhavengebied naar voren gehaald in de planning. Vanaf 2010 wordt de volgende volgorde van deelgebieden aangehouden voor de sanering van wegen en riolering:

1. Strandweg en Zandvoortstraat;
2. Middenhavengebied;
3. Halkade en omgeving;
4. Zijstraten van de Strandweg en omgeving.

Onderstaand zal per deelgebied de stand van zaken en verdere planning worden aangegeven.

#### **3.1 Strandweg en Zandvoortstraat.**

Nadat de Strandweg in 2006 volledig is gereconstrueerd en nieuwe riolering is aangelegd en de gemeente Velsen vanaf dat moment het beheer en onderhoud reeds uitvoert, heeft de juridische en dus feitelijke overdracht plaats gevonden op 14 augustus 2009.

In het plan van aanpak is aangegeven dat in de Zandvoortstraat in 2006 riolering is aangelegd en dat met de aanleg van de definitieve asfalt toplaag in 2008 de aanleg van deze ontsluitingsweg van het Blokkenterrein is afgerond.

Nu het college van burgemeester en wethouders per brief van 17 augustus 2010 heeft ingestemd met het plan van aanpak, kan de Zandvoortstraat worden overgedragen van Zeehaven IJmuiden N.V. aan de gemeente.

De formele overdracht wordt voorbereid met het doel de Zandvoortstraat in de eerste helft van 2011 over te dragen.

#### **3.2. Middenhavengebied.**

Nadat in 2009 het dekkingsplan voor de aanpak van het Middenhavengebied, conform het rapport "DIFE" (Deepsea Intercontinental Frozen Fish Centre in Europe), sluitend is gemaakt, is een start gemaakt met het herstructureringsplan.

In februari 2009 is 9.000 m<sup>2</sup> terrein in eigendom verworven en zijn de opstallen van de Vomar langs de Loggerstraat gesloopt.

De aanleg van de nieuwe kaden langs de Kaarweg en de Loggerstraat is gestart in augustus 2010. Op dit moment zijn alle stalen buispalen en damwanden aangebracht en is de aannemer bezig met het aanbrengen van de verankering. Het werk verloopt volgens planning. De oplevering staat gepland voor juli 2011.

In 2010 is in overleg met de gemeente het ontwerp van de nieuwe maaiveldinrichting van de wegen in het Middenhavengebied uitgewerkt.

Na het gereedkomen van het geactualiseerde Basisrioleringsplan zijn in de tweede helft van 2010 diverse rioleringsplannen voor het Middenhavengebied ontworpen. De varianten hebben betrekking op de hoeveelheid verhard oppervlak dat kan worden afgekoppeld. Deze varianten zullen worden besproken met Rijkswaterstaat en de gemeente.

De gemeente is, op verzoek van Zeehaven IJmuiden N.V., bezig met het maken van het ontwerp voor de openbare verlichting.

Met het definitieve maaiveld-, riolerings- en openbare verlichtingsontwerp is het algehele ontwerp voor de nieuwe situatie in het Middenhavengebied dan in februari 2011 gereed. Met de nutsbedrijven vindt afstemming plaats.

Naar verwachting zullen de nutsbedrijven eind derde kwartaal 2011 gereed zijn met hun werkzaamheden. De fysieke vervanging van riolering, verharding en verlichting kan dan vanaf het vierde kwartaal van 2011 gaan plaats vinden. Naar verwachting zullen deze werkzaamheden circa 1,5 jaar gaan duren.

Het gehele Middenhavengebied is dan rond de zomer van 2013 gereed voor overdracht aan de gemeente. Dit komt overeen met de in het plan van aanpak opgenomen planning.

### **3.3. Halkade en omgeving.**

Zoals in het plan van aanpak is aangegeven, zijn het Sluisplein, de Ericssonstraat en de Kanaalstraat in 2003 van nieuwe riolering en verharding voorzien. De Vissershavenstraat is in 2008 van nieuwe riolering en verharding voorzien.

Nu het college van burgemeester en wethouders per brief van 17 augustus 2010 heeft ingestemd met het plan van aanpak, kunnen ook deze straten worden overgedragen aan de gemeente.

Hetgeen in het plan van aanpak voor de overige delen van dit plangebied is vermeld, is nog steeds van kracht. De planning van deze activiteiten is, met de focus op de actualisatie van het Basisrioleringsplan en de herstructurering van het Middenhavengebied, echter naar achter geschoven.

Het doel voor dit gebied blijft in ieder geval het in gezamenlijk overleg komen tot een reconstructieplan inclusief financiële dekking.

De planning is dat de activiteiten opschuiven naar 2012 en 2013.

### **3.4 Zijstraten van de Strandweg en omgeving.**

In dit gebied zal, volgens het geactualiseerde Basisrioleringsplan, in ieder geval een bergbezinkbassin moeten worden gebouwd en een aanzienlijke hoeveelheid dakoppervlakken moeten worden afgekoppeld.

Deze plannen zullen eerst technisch moeten worden uitgewerkt om definitief inzicht te krijgen in de financiële inspanning die hiermee gemoeid gaat. Daarna wordt bekeken hoe de financiering hiervan kan worden geregeld.

Het doel is om dit in 2011 en 2012 in gezamenlijk overleg met de gemeente nader op te pakken. Uitvoering van deze werkzaamheden kan dan in 2013 en 2014 plaats vinden.

Daarmee zou eind 2014 de operatie voor de sanering van wegen en riolering en de overdracht naar de gemeente Velsen gereed kunnen zijn. Ten opzichte van het plan van aanpak betekent dat een vertraging van circa één jaar.

## **4. Financiën.**

### **4.1 Kosten.**

In het geactualiseerde Basisrioleringsplan van 2010 zijn opnieuw de benodigde investeringen bepaald om de riolering aan de basisinspanning te laten voldoen.

Ten opzichte van het Basisrioleringsplan van 2007, dat de input vormde voor het Plan van Aanpak van januari 2009, zijn de investeringen niet wezenlijk gewijzigd.

De kosten zoals deze zijn voorzien in het plan van aanpak blijven daarmee ongewijzigd.

### **4.2 Dekking.**

In het plan van aanpak zijn diverse mogelijkheden aangegeven hoe in de dekking van de diverse investeringen zou kunnen worden voorzien. Hetgeen daar staat benoemd, is nog steeds van kracht. Onderstaand zal op enkele onderdelen nader worden ingegaan.

#### **4.2.1. Middenhavengebied.**

Met het verkrijgen van de diverse subsidies voor de herstructurering van het Middenhavengebied is dekking gevonden voor de aanpak van dit deelgebied.

#### **4.2.2. Inzetten jaarlijks dividend overheidsaandeelhouders.**

Op 2 december 2010 is in een raadssessie van de gemeente Velsen het voorstel aan de orde geweest om het dividend gedurende een periode van tien jaar niet uit te keren en in te zetten voor de sanering van wegen en riolering. De raadsleden achtten het voorstel nog niet rijp voor behandeling en willen vernemen welk standpunt de provincie Noord-Holland heeft. Daarnaast hebben de raadsleden vragen gesteld over de "Uitgangspuntennotitie" van 24 juni 2008 en het Plan van Aanpak van 23 januari 2009.

Het college heeft toegezegd dat er een aparte sessie komt, waarin op de stand van zaken wordt ingegaan. Na deze sessie zal voor een volgende sessie het voorstel omtrent het dividend opnieuw worden geagendeerd.

De gemeenteraad van Katwijk heeft inmiddels ingestemd met het voorstel om gedurende een periode van tien jaar af te zien van dividend.

#### **4.2.3. Éénmalige bijdrage betrokken partijen.**

In verband met het capaciteitsprobleem op de zuivering in Velsen-Zuid van het hoogheemraadschap Rijnland, spannen de gemeente en Zeehaven IJmuiden N.V. zich zo veel mogelijk in om al bij de bron maatregelen te treffen ter voorkoming van een grotere afvoer richting de zuivering.

In overleg met Rijnland moet worden gekeken welke maatregelen ter beperking van de afvoer richting de zuivering in het gebied van Zeehaven IJmuiden N.V. kunnen worden getroffen en welke bijdrage Rijnland hier aan wil c.q. zou moeten leveren. Tevens zal een bijdrage voor de investeringen die direct te maken hebben met het capaciteitsprobleem moeten worden besproken.

Overige potentiële dekkingsmiddelen die in het plan van aanpak zijn genoemd, zijn onder andere de gemeentelijke rioleringsheffing en een eenmalige bijdrage van Zeehaven IJmuiden N.V. in verband met besparing op de exploitatielasten van de riolering en de wegen. Zeehaven IJmuiden N.V. en de gemeente zijn in overleg om hiervoor een systematiek op te stellen.